Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Część XLII.

Wydana i rozesłana dnia 3. Marca 1853.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

XLII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 3. März 1853.

304.

Patent Cesarski z dnia 24. Października 1852,

(Dziennik praw państwa, część LXVII., nr. 223, wydana dnia 20. Listopada 1852),

obowiązujący od 1. Stycznia 1853 r. we wszystkich krajach koronnych, oprócz książęcego Hrabstwa Tyrolu z Forarlbergiem, Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Pogranicza Wojskowego,

obejmujący postanowienia o fabrykacyi, obrocie i posiadaniu broni i przedmiotów amunicyjnych, tudzież o noszeniu broni.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryjacki; Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki-Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki-Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski, Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnej i Dolnej Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryjestu, Kattary i na Marchii Windyjskiej; Wielki Wojewoda Województwa Serbii i t. d. i t. d.

By skutecznie zapobiedz nadużyciu broni i przedmiotów amunicyjnych, widzimy się spowodowanymi, po wysłuchaniu Naszych Ministrów i zasięgnieniu zdania Naszej Rady państwa, nakazać, ażeby w całym obrębie państwa, wyjąwszy Królestwo Lombardzko-Weneckie i książęce Hrabstwo Tyrol wraz z For-

304.

Kaiserliches Patent vom 24. Oktober 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte LXVII. Stück, Nro. 223, ausgegeben am 20. November 1852),

giltig vom 1. Jänner 1853 für alle Kronländer, mit Ausnahme der gefürsteten Grafschaft Tirol mit Vorarlberg, des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze,

betreffend die Bestimmungen über die Erzeugung, den Verkehr und den Besitz von Waffen und Munizionsgegenständen, dann das Waffentragen.

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; König von Jerusalem 2c.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steier, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg 2c.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwoiwod der Woiwodschaft Serbien 2c. 2c.

Um dem Mißbrauche mit Waffen und Munizionsgegenständen wirksam zu steuern, haben Wir Uns bestimmt gefunden, nach Vernehmung Unserer Minister und Anhörung Unseres Reichsrathes zu verordnen, daß im ganzen Umfange des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der gefürsteten Grafschaft Ti-

arlbergiem, w którychto krajach w tym przedmiocie osobne przepisy prawne częścią już istnieją, częścią jeszcze zaprowadzonemi będą, tudzież wyjąwszy Pogranicze Wojskowe, obowięzywały od 1. Stycznia 1853 przepisy następujące:

Rozdział I.

O wyrabianiu broni, przedmiotów amunicyjnych i obrocie takowemi.

§. 1.

Przepisy niniejszego patentu odnoszą się częścią do takich broni i przedmiotów amunicyjnych, których wyrabianie, posiadanie, używanie i obrót w powszechności jest zakazanym, częścią zaś do takich, które z ograniczeniami niżej wyszczególnionemi mogą być wyrabiane, w obieg puszczone, posiadane i używane.

§. 2.

Jako broń zakazana uważane będą:

Puginały, sztylety i noże wklęsło szlifowane na kształt sztyletów, trójsieczne szpady, tromboną, krócice krótsze niż 7 cali wied. miary z kolbą i rury razem wziąwszy, wiatrówki każdego rodzaju, granaty ręczne i szklanne, petardy i rakiety palne, nakoniec wszelka broń skryta, do tajnych napadów zdatna, jakiegobądź rodzaju, n. p. strzelby w laskach, laski ze szpadami i t. p.

Do broni zakazanej policzyć należy także wszystkie narzędzia, których kształt pierwotny i naturalny umyślnie został zmieniony w tym celu, żeby tem cięższe zadawać można rany, w ogólności wszelkie narzędzie zdatne do tajnych napadów, które według swej własności nie jest przeznaczonem ani do wykonywania sztuki, albo przemysłu, ani do użytku domowego.

§. 3.

Jako amunicyja zakazana, uważanemi będą bawełna do strzelania i podobne materye eksplodujące.

§. 4.

Oprócz ludzi przemysłowych i handlowych, mających pozwolenie do wyrabiania i sprzedaży broni i przedmiotów amunicyjnych, nikt w powszechności nie będzie mógł wyrabiać broni lub amunicyi jakiegobądź rodzaju, nawet na własną potrzebę, ani też sprzedawać takowych profesyjnie.

Zakazane zaś bronie i przedmioty amunicyjne nie będą mogli ani wyrabiać, ani sprzedawać nawet sami upoważnieni przemysłowcy i handlujący, jeżeli nie otrzymali na to szczególnego pozwolenia.

rol mit Vorarlberg, in welchen Ländern eigene gesetzliche Bestimmungen über diesen Gegenstand theils schon bestehen, theils noch erfolgen werden, dann der Militärgrenze, vom 1. Jänner 1853 angefangen, folgende Vorschriften in Wirksamkeit zu treten haben:

I. Abschnitt.

Von der Erzeugung von Waffen, von Munizionsgegenständen und dem Verkehre mit denselben.

§. 1.

Die Bestimmungen dieses Patentes beziehen sich theils auf solche Waffen und Munizionsgegenstände, rücksichtlich welcher die Erzeugung, der Besitz und Gebrauch, wie auch der Verkehr damit in der Regel verboten ist, theils auf solche, welche unter den nachfolgenden Beschränkungen erzeugt und in Verkehr gesetzt, besessen und gebraucht werden dürfen.

§. 2.

Als verbotene Waffen werden erklärt:

Dolche, Stilete und hohlgeschliefene stiletartige Messer, dreischneidige Degen, Trombone, Terzerolle unter dem Masse von 7 Wiener Zollen, mit Inbegriff des Schaftes und Laufes, Windbüchsen jeder Art, Hand- und Glasgranaten, Petarden und Brandraketen, endlich alle verborgenen, zu tückischen Anfällen geeigneten Waffen was immer für einer Art, wie z. B. Stockflinten, Degenstöcke u. dgl.

Zu den verbotenen Waffen sind auch alle jene Werkzeuge zu rechnen, deren ursprüngliche und natürliche Form absichtlich verändert erscheint, um damit schwerer verwunden zu können, sowie im Allgemeinen jedes versteckte, zu tückischen Anfällen geeignete Werkzeug, welches seiner Beschaffenheit nach weder zur Ausübung einer Kunst oder eines Gewerbes, noch zum häuslichen Gebrauche bestimmt ist.

§. 3.

Als verbotene Munizion werden die Schießbaumwolle und ähnliche explodirende Stoffe erklärt.

§. 4.

Außer den, zur Anfertigung und zum Verkaufe von Waffen oder Munizionsgegenständen befugten Gewerbs- und Handelsleuten, ist in der Regel Niemand berechtiget, Waffen oder Munizion von was immer für einer Art, auch nicht zum eigenen Gebrauche zn verfertigen, oder gewerbsmäßig zu veräußern.

Verbotene Waffen und Munizionsgegenstände dürfen aber selbst solche berechtigte Gewerbs- und Handelsleute (§. 11) nur dann verfertigen und veräußern, wenn sie hiezu eine besondere Bewilligung erhalten haben.

§. 5.

O takie pozwolenie należy upraszać władzę polityczną krajową, która udzieli pozwolenie tylko wyjątkowo, z powodów na szczególne względy zasługujących, po wysłuchaniu zdania rządowych władz bezpieczeństwa; przyczem dokładnie oznaczyć należy gatunek i objętość wyrabiania i obrotu.

§. 6.

Wyrabianie przedmiotów amunicyjnych pozwolonych, a nawet zakazanych, odbywać się może wyjątkowo w laboratoryach chemicznych publicznych zakładów naukowych, wszelako i tam także tylko w ilości celowi naukowemu odpowiedniej.

Równie ten, co ma prawo noszenia broni palnej, może sobie sam robić ładunek z ołowiu.

§. 7.

Ludzie przemysłowi i handlownicy, mający upoważnienie do wyrabiania i obrotu broni, lub przedmiotów amunicyjnych, mogą się trudnić wyrobem lub handlem tylko w lokalnościach fabrycznych i przedażnych. Podlegają więc karze, jeżeli zewnątrz tychże lokalności, lub potajemnie wyrabiają, lub przedają broń i przedmioty amunicyjne, tudzież jeżeli ukrywają zasoby tych rzeczy przed urzędem, który ich wzywa do rzetelnego onychże podania.

Rozdział II.

O posiadaniu broni i amunicyi.

§. 8.

Broń i amunicyę posiadać może w powszechności tylko ten, kto otrzymał na to osobne pozwolenie na pismie.

§. 9.

O pozwolenie posiadania broni lub amunicyi zakazanej, należy upraszać władzę polityczną krajową, i udowodnić powody na szczególny wzgląd zasługujące, dla których proszący potrzebuje broni i amunicyi zakazanej.

Jeżeli nie zachodzi żadna wątpliwość, pozwolenie wydanem będzie na pismie, po wysłuchaniu rządowej władzy bezpieczeństwa; na żądanie dodać należy do tego pozwolenia jeszcze osobne pozwolenie do kupna, służyć mające dotyczącemu profesyoniście do zachowania.

§. 10.

W szczególności zaś pozwolenie tego rodzaju nadanem być może osobom, upoważnionym do handlu bronią, a to tak na zakupowanie, jakoteż na

§. 5.

Diese Bewilligung ist bei der politischen Landesbehörde anzusuchen, welche dieselbe nur ausnahmsweise, aus rücksichtswürdigen Gründen, nach Vernehmung der landesfürstlichen Sicherheitsbehörde zu ertheilen hat, wobei die Gattung und der Umfang der Erzeugung, dann des Verkehres, genau zu bestimmen ist.

§. 6.

Die Erzeugung von erlaubten und selbst von verbotenen Munizionsgegenständen kann ausnahmsweise in den chemischen Laboratorien der öffentlichen Lehranstalten, jedoch auch dort nur in den zu wissenschaftlichen Zwecken erforderlichen Quantitäten stattfinden.

Ebenso ist jedem zum Tragen eines Feuergewehres Berechtigten gestattet, sich die Bleiladung selbst zu bereiten.

§. 7.

Die zur Erzeugung und zum Verkehre mit Waffen oder Munizionsgegenständen berechtigten Gewerbs- und Handelsleute dürfen diese Geschäfte nur in ihren Werkstätten und Verschleißlokalitäten betreiben. Sie werden demnach durch jede, außer diesen Orten, oder sonst heimlich betriebene Erzeugung oder Veräußerung von Waffen oder Munizionsgegenständen, wie auch durch jede Verheimlichung ihrer derartigen Vorräthe, welche gegenüber der sie zur Angabe derselben auffordernden Behörde stattfindet, straffällig.

II. Abschnitt.

Von dem Besitze von Waffen und Munizionsgegenständen.

§. 8.

Der Besitz verbotener Waffen oder Munizion ist in der Regel nur Demjenigen gestattet, welcher eine besondere schriftliche Bewilligung dazu erhalten hat.

§. 9.

Die Bewilligung zum Besitze einer verbotenen Waffe oder Munizion ist unter Nachweisung rücksichtswürdiger Gründe, aus welchen die verbotene Waffe oder Munizion benöthiget wird, bei der politischen Landesbehörde anzusuchen.

Die angesuchte Bewilligung ist, wenn kein Anstand dagegen obwaltet, nach Vernehmung der landesfürstlichen Sicherheitsbehörde schriftlich zu ertheilen, und derselben, wenn es verlangt wird, noch eine besondere Bewilligung zum Ankaufe für den betreffenden Gewerbsmann beizufügen.

§. 10.

Insbesondere kann eine derlei Bewilligung an befugte Waffenhändler, zum Kaufe und Verkaufe, und an einzelne Personen zum Besitze auch dann ertheilt werden, wenn es

przedaż broni, tudzież pojedynczym osobom na posiadanie broni, jeżeli idzie tylko o broń zakazaną starą, nie będącą już więcej w używaniu, mającą tylko wartość historyczną, lub wartość sztuki, albo też szczególnego upodobania.

§. 11.

Pozwolenie nadane fabrykantom i handlującym do wyrabiania i przedawania zakazanej broni i amunicyi, obejmuje w sobie pozwolenie posiadania tychże przedmiotów; również pozwolenie nadane laboratoryom chemicznym i publicznym zakładom naukowym, zabezpiecza tymże prawne posiadanie wyżrzeczonych przedmiotów amunicyjnych. Tak samo osoby, mające upoważnienie do wykonywania przemysłu lub zatrudnienia, do którego potrzebują zakazanej amunicyi lub narzędzi, mających własność broni zakazanej, nie potrzebują osobnego pozwolenia do posiadania tychże przedmiotów. Wszelako winni są zachowywać takowe w lokalnościach fabrycznych do tego przeznaczonych.

Posiadanie broni i amunicyi w mowie będącej, może mieć miejsce i być dozwolonem tylko co do takiej liczby i ilości, która odpowiada stosunkom posiadacza, i nie przypuszcza uzasadnionego podejrzenia, iż nadużytemi być mogą.

Ludzie przemysłowi i handlujący, mający pozwolenie przedaży broni i amunicyi zakazanej, obowiązani są prowadzić księgę do zapisywania przedaży, i zaciągać do takowej nazwiska osób, którym, czas, kiedy taka broń i amunicyja przedaną była, tudzież pozwolenie, za którego okazaniem tylko sprzedaż uskutecznioną być może.

§. 12.

Posiadać inną broń i amunicyę jak tę, która w §. 2. jako zakazana jest wymienioną, pozwolonem jest takim osobom, którym ustawa lub władza wyraźnie tego nie zakazała. Jednakże nikt nie może posiadać nawet pozwolonych broni i przedmiotów amunicyjnych w ilości niestosownej i mogącej wzbudzić uzasadnione podejrzenie nadużycia. Ktokolwiek posiada broń i amunicyę, w ilości przechodzącej jego potrzebę osobistą, winien o tem uczynić relacyę do władzy politycznej krajowej, która w tym przypadku zarządzi co potrzeba.

Posiadanie amunicyi wojskowej pozwolonem jest tylko takim osobom, które do tego upoważnia ich służba, lub które wyjątkowo otrzymały osobne upoważnienie do posiadania takich przedmiotów amunicyjnych.

§. 13.

Fabrykanci i handlujący stają się w szczególności jeszcze winnymi czynu karygodnego:

sich um alte oder außer Gebrauch stehende verbotene Waffen handelt, welche nur einen historischen oder Kunstwerth, oder einen Werth der besonderen Vorliebe haben.

§. 11.

Die an Gewerbs- und Handelsleute ertheilte Bewilligung, verbotene Waffen und Munizion verfertigen oder veräußern zu dürfen, schließt auch die Bewilligung in sich, solche Gegenstände zu besitzen, gleichwie durch die den chemischen Laboratorien und öffentlichen Lehranstalten ertheilte Befugniß, der rechtmäßige Besitz der dort erwähnten Munizionsgegenstände gewährt ist. Ebenso bedürfen Diejenigen, welche zur Ausübung eines Gewerbes oder Geschäftes berechtigt sind, wobei sie solcher Werkzeuge, welche die Beschaffenheit verbotener Waffen haben, oder verbotene Munizion benöthigen, zum Besitze dieser Gegenstände keiner besonderen Bewilligung. Dieselben sind jedoch stets nur in den hiezu bestimmten Gewerbsräumen zu verwahren.

Der Besitz der in Rede stehenden Waffen und Munizion darf jedoch nur in einer solchen Anzahl und Menge gestattet werden, oder stattfinden, welche den Verhältnissen des Besitzers angemessen ist, und jeden gegründeten Verdacht eines Mißbrauches ausschließt.

Die mit der Bewilligung zum Verkaufe verbotener Waffen und Munizion versehenen Gewerbs- und Handelsleute haben über diesen Verkauf ein Vormerkbuch zu führen, in welchem die Personen, an welche, der Zeitpunkt, wann solche Waffen und Munizion verkauft wurden, dann die Erlaubniß, gegen deren Vorzeigung der Verkauf nur stattfinden darf, genau zu verzeichnen sind.

§. 12.

Der Besitz anderer als der im §. 2 als verbothen bezeichneten Waffen und Munizionsgegenstände ist zwar Personen, denen derselbe nicht vom Gesetze oder von der Behörde ausdrücklich untersagt ist, gestattet, jedoch darf auch erlaubte Waffen und Munizionsgegenstände Niemand in einer unverhältnißmäßigen, gegründeten Verdacht eines Mißbrauches erregenden Menge besitzen. Wer eine seinen persönlichen Bedarf überschreitende Menge solcher Waffen und Munizionsgegenstände besitzt, hat hierüber der politischen Landesstelle die Anzeige zu erstatten, von welcher das Geeignete dießfalls zu veranlassen seyn wird.

Der Besitz von Militärmunizion ist nur denjenigen gestattet, welche entweder ihr Dienst dazu berechtiget, oder welche eine ausnahmsweise besondere Ermächtigung zum Besitze solcher Munizionsgegenstände erhalten haben.

§. 13.

Gewerbs- und Handelsleute machen sich noch insbesondere einer strafbaren Handlung schuldig:

a) jeżeli zakazaną broń i amunicyę sprzedają, nie żądając wykazania się pozwoleniem kupna, które u siebie zachować winni (§. 9);

b) jeżeli w przypadku, gdy im takie zakazane przedmioty, bez wykazania się pozwoleniem do ich posiadania, przyniesione lub przysłane zostaną, czy to do sprzedania, przesłania, lub w jakimbądź innym celu, nie uczynią natychmiast o tem doniesienia do władzy miejscowej bezpieczeństwa i tymczasem aż do dalszego rozporządzenia, wedle możności broni i amunicyi zakazanej u siebie nie zatrzymują.

Rozdział III.

O noszeniu broni.

§. 14.

Upoważnienie lub pozwolenie posiadania broni, nie obejmuje w sobie upoważnienia lub pozwolenia do noszenia broni.

Co do c. k. wojska, przepisy wojskowe stanowią o upoważnieniu posiadania i noszenia broni.

Inne osoby potrzebują do noszenia broni w powszechności osobnego pozwolenia.

§. 15.

Wyjątkowo bez uzyskania osobnego na to pozwolenia, broń nosić mogą:

a) wszyscy ci, którzy na mocy swej służby lub stanu, prawo lub obowiązek noszenia broni mają, jednakże taką tylko broń, która należy do przepisanego uzbrojenia lub ubioru urzędowego;

b) ci, którzy dla przemysłu, lub powołania swego muszą czynić użytek z broni lub narzędzi za broń uważanych, nawet za domem; jednakże tylko w czasie rzeczywistego wykonywania przemysłu lub powołania swego;

c) osoby stanu cywilnego, u których w pewnych krajach koronnych broń, wedle istniejącego zwyczaju, stanowi część stroju krajowego, jeżeli im to prawo w pojedynczych przypadkach nie jest odjętem, i to tylko co do broni należącej do stroju krajowego;

d) słudzy prywatni, do których uniformu lub liberyi zwyczajnie należy broń, jeżeli pojedynczym indywiduom nie będzie odjętem prawo noszenia broni, i tylko jako dodatek do uniformu, lub liberyi;

a) wenn sie verbotene Waffen oder Munizion an Jemanden, ohne von ihm beigebrachte Ankaufsbewilligung, welche sie aufzubewahren haben (§. 9), veräußern;

b) wenn sie über derlei verbotene Gegenstände, die ihnen, ohne ausgewiesene Bewilligung zu solchem Besitze, zur Veräußerung, Versendung oder zu was immer für einem sonstigen Zwecke überbracht oder zugesendet werden, nicht sogleich an die Orts-Sicherheitsbehörde die Anzeige erstatten, und die verbotenen Waffen und Munizionsgegenstände, wenn es thunlich ist, bis zur erfolgten weiteren Verfügung zurückbehalten.

III. Abschnitt.

Vom Waffentragen.

§. 14.

Das Befugniß oder die Bewilligung, Waffen zu besitzen, schließt das Befugniß und die Bewilligung, Waffen zu tragen, nicht in sich.

Rücksichtlich des k. k. Militärs wird das Befugniß, Waffen zu besitzen und zu tragen, durch die Militär-Vorschriften bestimmt.

Für andere Personen ist zum Waffentragen in der Regel eine besondere Bewilligung erforderlich.

§. 15.

Ausnahmsweise sind zum Waffentragen ohne Einholung einer besonderen Bewilligung befugt:

a) alle diejenigen, welche vermöge ihres Dienstes oder Charakters das Recht oder die Pflicht haben, Waffen zu tragen, jedoch nur jene Waffen, welche zur vorschriftmäßigen Ausrüstung oder zur Amtskleidung gehören;

b) diejenigen, deren Gewerbs- oder Geschäftsbetrieb den Gebrauch der Waffen oder ihnen gleichgehaltenen Werkzeuge auch außer dem Hause nöthig macht, jedoch nur während der Zeit des wirklichen Gewerbs- oder Geschäftsbetriebes;

c) diejenigen Zivilpersonen, bei welchen in einzelnen Kronländern Waffen, nach dem bisher bestehenden Herkommen, ein Zugehör der daselbst üblichen Landestracht bilden, in soferne ihnen dieses Befugniß nicht in einzelnen Fällen entzogen wird, und nur bezüglich der zur Landestracht gehörigen Waffen;

d) die Privatdienerschaft, zu deren Uniform oder Livrée Waffen üblich sind, in soferne den einzelnen Individuen das Befugniß, Waffen zu tragen, nicht entzogen wird, und nur als Zugehör der Uniform oder Livrée;

e) podróżni zagraniczni, noszący broń przy uniformie lub stroju narodowym, równie jak służba ich względem liberyi pod ograniczeniami powyższemi, *a), c)* i *d)*, nakoniec

f) strzelcy, uorganizowanego wedle przepisów i za pozwoleniem władz istniejącego stanu strzeleckiego, jeżeli pojedynczym prawo noszenia broni nie jest odjętem, przy odwiedzaniu strzelnicy.

§. 16.

Kto ma prawo noszenia broni, może także broń i amunicyę swoję kazać przenosić przez służących swych na pewne miejsca.

§. 17.

Kto nie może oprzeć się na przepisach wyjątkowych, objętych §§. 15. i 16., otrzyma pozwolenie noszenia broni tylko za uzyskaniem certyfikatu, który jedynie dla osób niepodejrzanych wystawionym być może.

§. 18.

O udzielenie certyfikatu noszenia broni upraszać można te władze, które w każdym kraju koronnym w tym względzie później wyznaczonemi będą.

§. 19.

Certyfikaty noszenia broni wystawiać się będą według przepisanego formularza. Ważność ich odnosi się tylko do tych sztuk broni, do tych osób, do tego celu i tego przeciągu czasu, na które brzmią, i muszą być po upływie czasu odnowionemi. Jeżeli posiadacz broni, mający certyfikat ważny, przeniesie siedzibę swoję w inny okrąg administracyjny, wówczas winien w przeciągu sześciu tygodni po przesiedleniu swojem, uzyskać wizowanie swego certyfikatu przez władzę do wystawiania takich certyfikatów właściwą, pod nieważnością onegoż.

§. 20.

Certyfikaty noszenia broni wystawione być mają na trzy lata, albo też na czas krótszy do pewnego celu (n. p. do podróży).

§. 21.

Za certyfikat noszenia broni nie będzie się opłacać żadnej innej należytości, oprócz 30 kr. (trzydziestu krajcarów) za stempel.

§. 22.

Jeżeli certyfikat noszenia broni zaginie, strona będzie mogła żądać wystawienia duplikatu.

e) ausländische Reisende, welche zur Uniform oder Landestracht Waffen tragen, sowie ihre Diener, in Bezug auf die Livrée unter den obigen Beschränkungen a), c) und d); endlich

f) die Schützen eines ordentlich organisirten, mit Bewilligung der Behörden bestehenden Schieß-Standes, in soferne nicht Einzelnen das Waffenrecht entzogen wird, beim Besuche des Schieß-Standes.

§. 16.

Wer das Befugniß besitzt, Waffen zu tragen, ist auch berechtiget, seine Waffen und seine Munizionsgegenstände durch seine Dienerschaft an bestimmte Orte bringen zu lassen.

§. 17.

Jedermann, welcher nicht einen der in den §§. 15 und 16 angeführten Ausnahmsfälle für sich geltend machen kann, erhält das Befugniß, Waffen zu tragen, nur mittelst der Ertheilung eines Waffenpasses, welcher nur an unbedenkliche Personen ausgefertiget werden darf.

§. 18.

Die Erfolgung eines Waffenpasses ist bei den Behörden, welche hiezu in jedem Kronlande nachträglich werden bezeichnet werden, anzusuchen.

§. 19.

Die Waffenpässe sind nach einem vorzuschreibenden Formulare auszufertigen. Sie gelten nur für jene Waffenstücke, jene Pesonen, jenen Zweck und jene Zeit, auf welche sie lauten, und müssen nach Ablauf der letzteren wieder erneuert werden. Die Waffenpässe dienen zur Legitimazion auch außerhalb jenes Verwaltungsbezirkes, für welchen sie ausgestellt wurden. Ueberträgt aber der Waffenbesitzer mit einem noch giltigen Waffenpaße seinen Wohnsitz in einen anderen Verwaltungsbezirk, so hat er binnen sechs Wochen nach der stattgefundenen Uebersiedlung den Waffenpaß von der zur Ausfertigung des Waffenpasses kompetenten Behörde des neuen Bezirkes bei sonstiger Ungiltigkeit vidiren zu lassen.

§. 20.

Die Waffenpässe sind auf drei Jahre, oder auch zu bestimmten Zwecken (z. B. auf Reisen) für kürzere Zeit auszustellen.

§. 21.

Für den Waffenpaß wird außer der Stempelgebühr von 30 (dreißig) Kreuzern, keine andere Gebühr entrichtet.

§. 22.

Wenn ein Waffenpaß in Verlust geräth, so kann die Partei um Ausfertigung eines Duplikates einschreiten.

§. 23.

Podróżnym zagranicznym, mającym paszporta przepisane, wolno jest wieźć ze sobą broń i amunicyę do niej należącą, a potrzebną im albo do obrony osobistej, albo też należącą do ich uniformu, stroju krajowego, albo do liberyi sług; jeżeli zaś takowa na paszporcie nie jest wyrażona, natenczas winna c. k. władza bezpieczeństwa przy wkroczeniu podróżnych w granice austryackie, wymienić broń i amunicyę na paszporcie.

§. 24.

Kto do noszenia broni potrzebuje certyfikatu, winien go, nosząc broń, mieć przy sobie, by wykazać się nim w razie potrzeby.

§. 25.

Ktokolwiek nosi broń wbrew prawu, lub kto posiada wprawdzie certyfikat, lecz nie może się nim wykazać, temu broń w obudwóch przypadkach będzie odebraną, którą też bez wszelkiego oporu wydać winien.

§. 26.

Certyfikatu noszenia broni nie wolno ustępować komu innemu.

§. 27.

Kto nabywa obcy certyfikat, lub używa takowego fałszywie, staje się winnym przestąpienia obecnej ustawy, jeżeli to nie jest środkiem do popełnienia czynu cięższą karą zagrożonego.

Rozdział IV.

Kary.

§. 28.

Kto przekraczając niniejszą ustawę, staje się winnym czynu, podlegającego karze na mocy §§. 335., 336. lit. *f*, 372., 431. i 445. powszechnej księgi ustaw karnych, karanym będzie według postanowień w niej objętych.

§. 29.

Wszelkie nieprawne wyrabianie broni, chociaż niezakazanych, lub z powodu swej własności niepodejrzanych, tudzież wyrabianie amunicyi, podlega karze aresztu od 1 do dni 14; wszelki nieprawny zaś handel bronią i amunicyą, do czego należy także handel komisyjny i spedycyjny temiż przedmiotami, karany będzie aresztem od dni 3 do jednego miesiąca, oprócz konfiskacyi przedmiotów znalezionych.

§. 23.

Ausländischen Reisenden, welche mit gesetzmäßigen Geleitsurkunden versehen sind, ist gestattet, die zu ihrem persönlichen Schutze erforderlichen, oder auch auch die zu ihrer Uniform, Landestracht oder zur Livrée ihrer Dienerschaft gehörigen Waffen, nebst dazu bestimmter Munizion, mit sich zu führen, welche aber, in soferne sie nicht ohnehin schon auf der Geleitsurkunde angemerkt erscheinen, auf eben dieser bei dem Eintritte des Reisenden in die österreichische Grenze von der k. k. Sicherheitsbehörde ersichtlich zu machen sind.

§. 24.

Wer zum Waffentragen eines Waffenpasses bedarf, hat denselben, wenn er Waffen trägt, bei sich zu führen, um sich erforderlichen Falles damit ausweisen zu können.

§. 25.

Wird Jemand bei gesetzwidrigem Waffentragen betreten, oder besitzt er zwar einen Waffenpaß, vermag er aber denselben nicht vorzuweisen, so ist ihm in einem und dem anderen Falle die Waffe sogleich abzunehmen, und er zu deren unweigerlichen Abgabe verpflichtet.

§. 26.

Die Ueberlassung des Waffenpasses an einen Anderen ist verboten.

§. 27.

Wer einen fremden Waffenpaß an sich bringt, oder sich dessen fälschlich bedient, macht sich, in soferne hierin nicht ein Mittel zur Verübung einer schwerer bedroheten strafbaren Handlung liegt, einer Verletzung dieses Gesetzes schuldig.

IV. Abschnitt.

Strafbestimmungen.

§. 28.

Wer sich bei Uebertretung dieses Gesetzes einer der in den §§. 335, 336 lit. f), 372, 431 und 445 des allgemeinen Strafgesetzes bezeichneten strafbaren Handlung schuldig macht, ist nach den Bestimmungen des Letzteren zu behandeln.

§. 29.

Jede unbefugte Verfertigung von, wenn auch nicht verbotenen oder durch ihre Beschaffenheit verdächtigen Waffen, sowie von Munizionsgegenständen, ist mit Arrest von 1 bis 14 Tagen, jeder unbefugte Handel mit Waffen und Munizionsgegenständen aber, worunter auch die Kommissions- und Spedizions-Geschäfte mit denselben begriffen sind, mit Arrest von 3 Tagen bis zu Einem Monate, nebst dem Verfalle der vorgefundenen Gegenstände zu bestrafen.

§. 30.

Kto wyrabia broń lub amunicyę w sposobie nieprawnym i w ilości niestosownej, wzbudzającej słuszne podejrzenie nadużycia, kto takową zamawia, sprowadza lub sprzedaje, podlega karze od trzech miesięcy do roku jednego, oprócz konfiskacyi znalezionych przedmiotów; jeżeli się nie stał przez to winnym czynu, na który jeszcze cięższa kara jest nałożona.

§. 31.

Za nieprawne wyrabianie prochu strzelnego lub za handel nim, jeżeli oraz popełnionem, lub zamierzonem było przekroczenie przeciw dochodom skarbowym, władza właściwa, oprócz powyższych kar, nałoży za takie przekroczenie te kary, które w przepisach w tej mierze obowiązujących są wyrzeczone.

§. 32.

Niepozwolone posiadanie broni i amunicyi podlega karze pieniężnej od 10—100 złt. r., albo aresztowi od 3 dni do jednego miesiąca, oprócz konfiskacyi znalezionej broni i amunicyi. W razie zachodzących okoliczności, winę szczególniej obciążających, nałożoną być może kara pieniężna aż do 500 złr. r., albo areszt do trzech miesięcy.

§. 33.

Kto nie zachowując przepisu w §. 12. objętego, posiada pozwoloną broń i amunicyę, lecz w ilości nie odpowiedniej, wzbudzającej podejrzenie nadużycia, karanym będzie, oprócz konfiskaty znalezionych przedmiotów, aresztem od 3 miesięcy aż do jednego roku, jeżeli przytem nie zachodzi uczynek cięższą karą zagrożony.

§. 34.

Jeżeli ludzie przemysłowi, lub handlujący dopuszczają się przestępstw, w §§. 7., 11. i 13. wyszczególnionych, karanymi będą według postanowień, objętych w §§. 28. do 33.

Jeżeli przytem zachodzą okoliczności ważne, winę obciążające, odjętem im będzie prawo wykonywania przemysłu lub handlu.

§. 35.

Ludzie przemysłowi i handlujący, którzy nie prowadzą księgi zapisowej, nakazanej w §. 11., karani będą za pierwszym razem karą pieniężną od 10—50 złt. r., za drugim razem karą 100 złt. r.

Przy dalszem powtórzeniu przekroczenia, utracą prawo przemysłu lub handlu.

§. 30.

Wer Waffen oder Munizion unbefugter Weise in einer unverhältnißmäßigen, gegründeten Verdacht eines Mißbrauches erregenden Menge erzeugt, bestellt, bezieht oder veräußert, ist, insoferne er sich hierdurch nicht einer schwerer verpönten strafbaren Handlung schuldig macht, nebst dem Verfalle der vorgefundenen Gegenstände, mit Arrest von drei Monaten bis zu Einem Jahre zu bestrafen.

§. 31.

Bei der unbefugten Erzeugung von Pulver oder bei dem unbefugten Verkehre damit, ist außer den obigen Strafen auch noch, sofern eine Gefälls-Uebertretung verübt oder versucht wurde, wegen der Letzteren auf diejenigen Strafen von der kompetenten Behörde zu erkennen, welche in den hierüber bestehenden Vorschriften insbesondere verhängt sind.

§. 32.

Der unbefugte Besitz von Waffen und Munizionsgegenständen ist mit einer Geldstrafe von 10 bis 100 fl., oder mit Arrest von 3 Tagen bis zu Einem Monate, nebst dem Verfalle der vorgefundenen Waffen und Munizion zu bestrafen. Bei eintretendeu erschwerenden Umständen kann auf eine Geldstrafe bis 500 fl., oder auf Arrest bis zu drei Monaten erkannt werden.

§. 33

Wenn Jemand zwar erlaubte Waffen und Munizionsgegenstände, aber in einer unverhältnißmäßigen, gegründeten Verdacht eines Mißbrauches erregenden Menge besitzt, ohne die Anordnung des §. 12 beobachtet zu haben, so ist derselbe, in soferne hierbei nicht eine schwerer verpönte strafbare Handlung eintritt, nebst dem Verfalle der vorgefundenen Gegenstände, mit Arrest von drei Monaten bis zu Einem Jahre zu bestrafen.

§. 34.

Wenn Gewerbs- oder Handelsleute die in den §§. 7, 11 und 13 bezeichneten Uebertretungen begehen, so sind sie nach den in den §§. 28 bis 33 enthaltenen Bestimmungen zu bestrafen.

Bei besonders erheblichen Erschwerungs-Umständen kann denselben auch ihr Gewerbs- und Handelsbefugniß entzogen werden.

§. 35.

Gewerbs- und Handelsleute, die das im §. 11 vorgeschriebene Vormerkbuch zu führen unterlassen, sind das erste Mal mit einer Geldstrafe von 10 bis 50 fl., das zweite Mal bis 100 fl. zu belegen. Bei fernerer Wiederholung ist der Verlust des Gewerbes zu verhängen.

§. 36.

Kto bez pozwolenia i bez udowodnionej potrzeby bronienia się przeciw grożącemu niebezpieczeństwu, broń nosi, popadnie, oprócz konfiskaty broni, którą nieprawnie nosi, w karę 5 do 15 złt. r., albo w areszt od jednego do trzech dni.

§. 37.

Jeżeli zaś przytem zachodzą okoliczności uciążające (§. 36), kara rozciągać się będzie od 10—300 złt. r., albo od 3 dni do 3 miesięcy aresztu. Jako okoliczność obciążająca uważaną będzie w szczególności odstąpienie certyfikatu komu innemu, lub używanie certyfikatu wystawionego dla innej osoby.

§. 38.

Jeżeli odstąpienie certyfikatu komu innemu nie jest okolicznością obciążającą przy karaniu niepozwolonego noszenia broni, wówczas tak ten, który odstąpił swój certyfikat innemu, jakoteż ten, który go nabył, podlegają karze od 10 do 100 złt. r.

§. 39.

Jeżeli kto, oprócz tego, że wbrew §. 24. niniejszej ustawy, nie może się wykazać potrzebnym certyfikatem, nic innego nie popełnia, wówczas należy mu zwrócić broń odebraną (§. 25.), jeżeli następnie okaże certyfikat, lub też w razie zagubienia onegoż udowodni, iż posiadał certyfikat jeszcze ważność mający, lecz winien złożyć karę od jednego do pięciu złt. r. m. k., którą wyznaczy urząd do utrzymania porządku publicznego ustanowiony, nie przypuszczając dalszego odwołania się.

Jeżeli udowodnioną będzie nagła potrzeba (§. 36), kara powyższa nałożoną nie będzie.

§. 40.

W przypadkach, w których idzie tylko o zastosowanie §§. 36. i 39. niniejszej ustawy, w przedmiocie noszenia broni, a w których ani nie zachodzą okoliczności uciążające, ani też przekroczenie przepisów o noszeniu broni, nie stoi w związku z innym uczynkiem karze podlegającym i należącym do orzeczenia sądowego, władze powiatowe polityczne winny rzecz rozpoznać i karę przepisaną wymierzyć.

We wszystkich innych przypadkach należy dochodzenie i orzeczenie kary na czynności lub opuszczenia, wykraczające przeciw niniejszemu patentowi do władz sądowych, ustanowionych do sądzenia według powszechnych ustaw karnych.

§. 36.

Wer unbefugt und ohne erwiesener Nothwendigkeit zur Abwendung einer drohenden Gefahr Waffen trägt, wird, nebst dem Verfalle der unbefugt getragenen Waffe, mit einer Strafe von 5 bis 15 fl., oder Arrest von Einem bis zu drei Tagen belegt.

§. 37.

Treten aber dabei (§. 36) erschwerende Umstände ein, so ist die Strafe mit zehn bis dreihundert Gulden, oder mit Arrest von drei Tagen bis zu drei Monaten auszusprechen. Als ein solcher erschwerender Umstand ist insbesondere die Ueberlassung des Waffenpasses an einen Anderen, oder die Anwendung eines, für eine andere Person ausgestellten Waffenpasses zu behandeln.

§. 38.

Insoweit die Ueberlassung eines Waffenpasses an einen Anderen nicht als ein erschwerender Umstand bei der Bestrafung des unbefugten Waffentragens zu behandeln ist, soll diese Ueberlassung sowohl an demjenigen, der seinen Waffenpaß an einen Anderen überlassen hat, als auch an jenem, der solchen an sich gebracht hat, mit einer Strafe von 10 bis 100 fl. geahndet werden.

§. 39.

Fällt Jemanden nichts weiter zur Last, als daß er sich gegen die Vorschrift des §. 24 mit dem erforderlichen Waffenpasse bei seiner Betretung nicht auszuweisen vermochte, so ist ihm, wenn er diesen nachträglich beibringt, oder im Falle des Verlustes darzuthun vermag, daß er einen noch in Wirksamkeit stehenden Waffenpaß besessen habe, die abgenommene Waffe (§. 25) gegen Erlag eines, von der für die Aufrechthaltung der öffentlichen Sicherheit bestellten Behörde ohne Zulassung einer Berufung auszusprechenden Strafbetrages von Einem bis Fünf Gulden wieder zurückzustellen.

Diese Strafe findet jedoch in einem erwiesenen Nothfalle (§. 36) keine Anwendung.

§. 40.

In den Fällen, in denen es sich lediglich um die Anwendung der §§. 36 und 39 des gegenwärtigen Gesetzes, rücksichtlich des Waffentragens handelt, und in denen weder erschwerende Umstände eintreten, noch die Außerachtlassung der Vorschriften über das Waffentragen mit einer andern, den Gerichten zur Entscheidung zugewiesenen strafbaren Handlung im Zusammenhange steht, haben die politischen Bezirksbehörden das Verfahren zu pflegen und die gesetzliche Strafe zu verhängen.

In allen anderen Fällen steht das Verfahren und das Straferkenntniß über die, dem gegenwärtigen Patente zuwiderlaufenden Handlungen oder Unterlassungen, den zur Anwendung des allgemeinen Strafgesetzes bestellten Gerichtsbehörden zu.

Rozdział V.

Postanowienia ogólne.

§. 41.

Ktokolwiek podpadł karze za przestąpienie niniejszego patentu, temu może być odjętem pozwolenie posiadania lub noszenia broni.

§. 42.

Jeżeli tego wymaga publiczne bezpieczeństwo, natenczas pozwolenie udzielone na mocy niniejszego patentu do posiadania lub noszenia broni, może być przez rozporządzenie Namiestnika w miarę uznanej potrzeby ograniczonem, lub całkiem odjętem, na pewny czas, w pewnych miejscach, albo też względzie pewnych osób.

§. 43.

Jeżeli kara pieniężna, nałożoną być mająca, uczyniłaby dotkliwy uszczerbek w stanie majątkowym lub zarobkowym winowajcy lub familii jego, wówczas zamienić ją należy na karę aresztu w taki sposób, iż za każde pięć złt. reń., jeden dzień aresztu naznaczonym będzie.

§. 44.

Kary pieniężne, naznaczone w niniejszym patencie, oddawane będą na rzecz ubogich, do zakładu ubóstwa w tem miejscu, gdzie przekroczenie popełnionem było.

§. 45.

Jeżeli kto pociąganym będzie do odpowiedzialności z powodu posiadania, lub noszenia broni i amunicyi zakazanej, władza winna zawsze dochodzić, zkąd owe przedmioty pochodzą, ażeby według okoliczności także na tego, co takowe wyrabia i rozpowszechnia, karę rozciągnąć można.

§. 46.

Jeżeli broń skonfiskowana nie może być użytą ani na cel wojskowy, ani też do zachowania w zbrojowniach, wówczas sprzedaną być winna albo jako broń, albo jeżeli nie jest przydatną do użytku, lub też z powodu, iż jest niebezpieczną, uczynioną być musi nieprzydatną, jako kruchy żelaza lub inny materyał.

Równie, jeżeli amunicya skonfiskowana nie może być obróconą na cel wojenny, albo nie ma być zniszczoną, sprzedaną być winna, a cena w ten sposób uzyskana, użytą być winna na ten sam cel jak kary pieniężne (§. 44.).

§. 47.

Konfiskacyę broni i amunicyi można tylko z powodów bardzo ważnych zamienić na karę pieniężną, n. p. jeżeli winowajca potrzebuje takich przed-

V. Abschnitt.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 41.

Jedem, der wegen einer Uebertretung gegen dieses Patent straffällig wird, kann das Befugniß zum Besitze oder zum Tragen von Waffen entzogen werden.

§. 42.

Wenn die öffentliche Sicherheit es fordert, so können über Anordnung des Statthalters die in Anwendung dieses Patentes zugestandenen Befugnisse zum Besitze oder zum Tragen von Waffen zeitweilig, örtlich, oder auch in Bezug auf einzelne Individuen, nach Maßgabe der erkannten Nothwendigkeit, Beschränkungen unterworfen oder ganz eingestellt werden.

§ 43.

Wenn eine zu verhängende Geldstrafe den Vermögens-Umständen oder dem Nahrungsbetriebe des zu Verurtheilenden, oder seiner Familie zum empfindlichen Abbruche gereichen würde, so ist sie in eine verhältnißmäßige Arreststrafe in der Art umzuwandeln, daß für je fünf Gulden auf Einen Tag erkannt wird.

§. 44.

Die in diesem Patente verhängten Geldstrafen sind zum Besten der Armen an das Armen-Institut des Ortes, wo die Uebertretung begangen wurde, abzuführen.

§. 45.

Wenn Jemand wegen des Besitzes oder des Tragens verbotener Waffen oder Munizionsgegenstände zur Verantwortung gezogen wird, hat die Behörde stets zu erheben, woher diese Gegenstände kommen, um nach Umständen auch deren Erzeuger und Verbreiter zur Strafe ziehen zu können.

§. 46.

Für verfallen erkannte Waffen sind, wenn sie nicht zu militärischen Zwecken, oder für öffentliche Waffensammlungen verwendet werden können, entweder als solche, oder im Falle sie schon unbrauchbar sind, oder wegen ihrer Gefährlichkeit unbrauchbar gemacht werden müssen, als Brucheisen und anderweitiges Materiale zu veräußern.

Ebenso sind verfallene Munizionsgegenstände, wenn sie nicht zu Kriegszwecken verwendet werden können, oder vertilgt werden müssen, zu veräußern, und der in einem und dem anderen Falle erzielte Erlös ist gleich den Geldstrafen (§. 44) zu verwenden.

§. 47.

Der Verfall der Waffen und Munizionsgegenstände kann nur aus sehr rücksichtswürdigen Gründen in eine Geldstrafe verwandelt werden, wie z. B., wenn der Schul-

miotów koniecznie do obrony lub powołania swego, a nie jest w stanie łatwo sobie innych sprawić, albotež jeżeli rzeczy, ulegające konfiskacyi, nie znajdują się więcej.

W takich przypadkach kara pieniężna wymierzoną być winna, przy słusznem ocenieniu wartości rzeczy skonfiskowanych, w ilości dwóch do pięciuset złt. reń. m. k.

§. 48.

Władze bezpieczeństwa, żandarmerya, a w ogóle wszystkie organa, ustanowione do utrzymania publicznego bezpieczeństwa, obowiązane są szczegółowo czuwać nad tem, ażeby niniejsze przepisy ściśle dopełnianemi były, i donosić władzy właściwej o wszelkich czynnościach karygodnych, które dojdą do ich wiadomości.

§. 49.

Namiestnik wyznaczy w każdym kraju koronnym stosowny termin, w ciągu którego każdy, według przepisów w niniejszym patencie objętych, zastosować się winien.

Nasi Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w porozumieniu z Naczelnikiem najwyższej Władzy Policyjnej, mają sobie poleconem wykonanie niniejszego patentu, i wydawanie rozporządzeń do przeprowadzenia onegoż potrzebnych.

Dan w Naszem cesarskiem głównem i stołecznem mieście Wiedniu dnia dwudziestego czwartego Października, roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego, panowania Naszego w roku czwartym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Bach** m. p. **Krauss** m. p.

Z Najwyższego rozkazu:

Ransonnet m. p.

dige derlei Gegenstände dringend zu seinem Schutze oder Geschäfte benöthiget, und sich nicht leicht Andere zu verschaffen im Stande ist, oder wenn sich die verfallenen Gegenstände nicht mehr vorfinden.

Die Geldstrafe ist in derlei Fällen mit billiger Berücksichtigung des Werthes der verfallenen Gegenstände, von zwei Gulden bis fünfhundert Gulden Konvenzions-Münze zu bemessen.

§. 48.

Die Sicherheitsbehörden, die Gensd'armerie und überhaupt alle zur Aufrechthaltung der öffentlichen Sicherheit bestellten Organe, sowohl in den Städten, als auch auf dem flachen Lande, sind insbesondere verpflichtet, die genaue Befolgung dieser Bestimmungen zu überwachen, und die ihnen bekannt werdenden strafbaren Handlungen der kompetenten Behörde anzuzeigen.

§. 49.

Der Statthalter wird in jedem Kronlande einen angemessenen Zeitraum festsetzen, innerhalb dessen Jedermann in Bezug auf die in diesem Patente getroffenen Anordnungen sich zu benehmen hat.

Unsere Minister des Innern und der Justiz sind im Einvernehmen mit dem Chef der Obersten Polizei-Behörde mit der Vollziehung dieses Patentes beauftragt, und zur Erlassung der dazu dienlichen Ausführungs-Verordnungen ermächtiget.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am vierundzwanzigsten Oktober im Eintausend, achthundert zweiundfünfzigsten, Unserer Reiche im vierten Jahre.

Franz Joseph m. p. (L. S.)

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Bach m. p.** **Krauß m. p.**

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

305.

Rozrządzenie Ministra Finansów z dnia 27. Października 1852,

(Dziennik praw państwa, część LXVII., nr. 224, wydana dnia 20. Listopada 1852),

mocą którego w skutku najwyższego rozporządzenia z dnia 17. Października 1852, nakłada się dodatek do cen białej soli morskiej w Królestwie Lombardzko-Weneckiem, ustanowionych w rozporządzeniu z dnia 15. Lipca 1851 (nr. 171, Dz. pr. pań.)

Najwyższem postanowieniem z dnia 17. Października 1852 r., raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość, dla pokrycia powyższych potrzeb rządowych w Królestwie Lombardzko-Weneckiem nakazać, ażeby ceny soli białej morskiej, ustanowione wysokiem rozporządzeniem z dnia 15. Lipca 1851 (nr. 171, Dz. pr. p. *), podniesione zostały: w Lombardyi o dziesięć lir, a w prowincyach Weneckich o ośm lir od cetnara metrycznego, któryto dodatek rozciągać się będzie także na sól rafinowaną, i pobierany być ma zacząwszy od 15. Listopada 1852.

Baumgartner m. p.

306.

Okólnik Ministerstwa Wojny z dnia 3. Listopada 1852),

(Dziennik praw państwa, część LXVII., nr. 225, wydana dnia 20. Listopada 1852),

którem się podaje do wiadomości najwyższe postanowienie z dnia 15. Października 1852, na mocy którego żołnierzom od rezerwy, przy utrzymaniu w swej mocy wszystkich ich obowiązków, udzielonym być może pozwolenie w czasie pokoju, wstąpienia do straży finansowej, lub do innej służby rządowej.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem Swojem z dnia 15. Października 1852 roku najłaskawiej roporządzić, iż żołnierzom od rezerwy, przy utrzymaniu w swej mocy ich obowiązku służby rezerwowej, w czasie pokoju udzielonem być może pozwolenie wstąpienia do straży finansowej, i do każdej innej służby rządowej.

Powyższe rozporządzenie podaje się do powszechnej wiadomości z tem dołożeniem, iż dla należytego utrzymania w ewidencyi żołnierzy od rezerwy, wstępujących do straży finansowej, lub do służby rządowej, przepisy objęte

*) Dziennik praw krajowych z roku 1851, część XXVIII., nr. 225, str. 723.

305.

Erlaß des Finanzministeriums vom 27. Oktober 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVII. Stück, Nr. 224, ausgegeben am 20. Oktober 1852),

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 17. Oktober 1852, ein Zuschlag zu den, mit Verordnung vom 15. Juli 1851 (Nr. 171 des Reichs-Gesetzblattes) festgesetzten Preisen für das weiße Seesalz im lombardisch-venezianischen Königreiche angeordnet wird.

Mit Allerhöchster Entschließung vom 17. Oktober 1852 haben Seine k. k. Apostolische Majestät zur Deckung der erhöhten Staatsbedürfnisse im lombardisch-venezianischen Königreiche zu den, mit dem hierortigen Erlaße vom 15. Juli 1851 (Nr. 171 des Reichs-Gesetzblattes*) für das weiße Seesalz festgesetzten Preisen einen Zuschlag, und zwar: für die Lombardie mit zehn Liren, und für die venezianischen Provinzen mit acht Liren vom metrischen Zentner anzuordnen geruhet, welcher Zuschlag sich auch auf das raffinirte Salz zu erstrecken und mit 15. November 1852 in Wirksamkeit zu treten hat.

Baumgartner m. p.

306.

Zirkular-Verordnung des Kriegs-Ministeriums vom 3. November 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVII. Stück, Nr 225, ausgegeben am 20. November 1852),

wodurch die Allerhöchste Entschließung vom 15. Oktober 1852 kundgemacht wird, wornach in Friedenszeiten den Reservemännern, unter Aufrechthaltung ihrer Reservepflicht, der Uebertritt zur Finanzwache, und ebenso in jede andere Staatsbedienstung bewilliget werden darf.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 15. Oktober 1852 Allergnädigst zu gestatten geruhet, daß in Friedenszeiten den Reservemännern, unter Aufrechthaltung ihrer Reservepflicht, der Uebertritt zur Finanzwache, und ebenso in jede andere Staatsbedienstung bewilligt werden dürfe.

Dieses wird mit dem Beisatze zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß zur gehörigen Evidenthaltung der zur Finanzwache oder in eine Staatsbedienstung eintretenden Reservemänner, die mit der Zirkular-Verordnung vom 17. Oktober 1852 K. 6474,

---

*) Landes-Gesetzblatt vom Jahre 1851, XXVIII. Stück, Nr. 225, Seite 723.

Okólnikiem z dnia 17. Października 1852 r. K. 6474 (Dziennik rozporządzeń wojskowych nr. 84), jak najściślej zachowane być winny; na mocy których żołnierze od rezerwy, wstępujący do straży finansowej, lub do innej służby rządowej, zapisani być mają dokładnie w księgach gruntowych dotyczących korpusów wojskowych, komend składowych i werbowniczych, którym władze przyjmujące takich żołnierzy, o wstąpieniu onychże do służby rządowej, lub do straży finansowej, natychmiast wiadomość udzielić winny; dla tego wszelka zmiana wydarzająca się u takich żołnierzy od rezerwy, czy to przez uwolnienie ze służby, śmierć, czy też przez zmianę zamieszkania, lub w jakibądź inny sposób, zanotowaną w tychże księgach być winna, ażeby o pobycie i losie tych ludzi każdego czasu dokładną powziąć można wiadomość.

Csorich m. p.

307.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 5. Listopada 1852,

(Dziennik praw państwa, część LXVII., nr. 227, wydana dnia 20. Listopada 1852),

obowiązujące w tych krajach koronnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych ma moc prawa,

w przedmiocie ściągania i zamieniania kar pieniężnych, nałożonych w drodze postępowania cywilnego.

W przedmiocie ściągania kar pieniężnych, które jako kary porządkowe w drodze postępowania cywilnego tak w sprawach spornych, jakoteż niespornych nałożone bywają na strony lub ich zastępców, c. k. Ministerstwo Sprawiedliwości w porozumieniu z c. k. Ministerstwami Spraw Wewnętrznych i Finansów, rozporządza, co następuje:

§. 1.

Każda władza sądowa pierwszej instancyi winna ściągać kary pieniężne, które albo sama nałożyła, albo których ściągnienie poleconem jej zostało ze strony władzy wyższej, i czuwać z urzędu nad ich ściągnieniem.

Tym końcem nakazać winna osobie skazanej na zapłacenie kary pieniężnej, ażeby kwotę naznaczoną w ośmiu dniach po prawomocności rozporządzenia, którem kara pieniężna nałożoną została, złożyła w ekspedycie sądowym; po bezskutecznym zaś upływie tegoż terminu, nakazać ściągnienie wykonawcy sądowemu, który o tem w przeciągu wyznaczonym relacyę uczynić ma; gdyby zaś osoba, skazana na zapłacenie kary pieniężnej, mieszkała zewnątrz okręgu sądowego, zarządza na ściągnienie kary przez sąd powiatowy, w którego okręgu taż osoba zamieszkuje.

(Armee-Verordnungsblatt Nr. 84) erflossenen Bestimmungen genauestens zu befolgen sind, in deren Gemäßheit derlei zur Finanzwache oder in eine andere Staatsbedienstung eintretende Reservemänner, von Seite der betreffenden Truppenkörper, Depots- und Werbbezirks-Kommanden, welchen die Aufnahms-Behörden die Verleihung einer solchen Bedienstung oder den Eintritt in die Finanzwache unverzüglich bekannt zu geben haben, in den Grundbüchern genau vorzumerken sind, daher jede mit derlei Reservemännern durch Entlassung, Tod, Domicils-Veränderung oder sonst wie sich ergebende Veränderung daselbst vorzumerken ist, damit der jeweilige Aufenthaltsort und das Schicksal dieser Leute sogleich und verläßlich ermittelt werden könne.

Csorich m. p

307.

Verordnung des Justiz-Ministeriums vom 5. November 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte LXVII. Stück, Nro. 227, ausgegeben am 20. November 1852),

giltig für jene Kronländer, in welchen das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch in Wirksamkeit ist,

über die Art der Eintreibung und Umwandlung der im Zivil-Verfahren verhängten Geldstrafen.

Rücksichtlich der Einhebung der Geldstrafen, welche als Ordnungsstrafen im Zivil-Verfahren in oder außer Streitsachen gegen Parteien oder deren Vertreter verhängt werden, findet das Justizministerium im Einverständnisse mit den Ministerien des Innern und der Finanzen Folgendes anzuordnen:

§. 1.

Jede Gerichtsbehörde erster Instanz hat sowohl die von ihr selbst verhängten, als diejenigen Geldstrafen, zu deren Eintreibung sie von einer höheren Behörde angewiesen wird, einzuheben und die Einhebung ämtlich zu überwachen.

Zu diesem Ende hat dieselbe der zur Zahlung einer Geldstrafe verurtheilten Person aufzutragen, den Betrag binnen acht Tagen nach Rechtskraft der Verordnung, wodurch die Geldstrafe ausgesprochen wurde, bei dem Expeditamte des Gerichtes zu erlegen; nach fruchtlosem Ablaufe dieser Frist aber die Einhebung entweder durch einen Gerichtsvollzieher, welcher darüber binnen einer bestimmten Frist zu berichten hat, oder falls die zur Zahlung einer Geldstrafe verurtheilte Person außerhalb des Gerichtsortes wohnen sollte, durch das Bezirksgericht, in dessen Sprengel sie ihren Wohnort hat, zu veranlassen.

§. 2.

Jeżeli nie nastąpi zapłata, wysłany na ten cel wykonawca sądowy przedsięweźmie zaraz egzekucyę, a to w taki sposób, iż skazanemu na karę zajmie tyle ruchomości, ile wynosi kara pieniężna. Rzeczy zajęte należy złożyć w sądzie, a gdyby do złożenia w sądzie nie były zdatnemi, należy oddać takowe do zachowania osobie pewnej, i jeżeli nie składają się z pieniędzy lub zapisów długu państwa, należy, po uprzedniem urzędowem oszacowaniu przez biegłych, sprzedać takowe przy najbliższej licytacyi sądowej, najdalej w ciągu dni 14 po uskutecznionem ich zajęciu, a nawet w razie potrzeby niżej ceny szacunkowej, poczem kara pieniężna wraz z kosztami egzekucyjnemi, jakieby narosły, zaspokojoną, reszta zaś, jakaby się okazała, stronie zwróconą być winna.

§. 3.

W tych jedynie przypadkach, w których dla sciągnienia kary pieniężnej, prowadzoną być ma egzekucya do nieruchomości, lub do wierzytelności hypotekowanej na nieruchomości, sąd odstąpić winien sciągnienie jej prawne c. k. prokuratoryi finansowej (lub jej oddziałowi) będącej w kraju, przy załączeniu orzeczenia, zaopatrzonego potwierdzeniem, iż przeszło w moc prawa.

§. 4.

Gdyby się okazało, iż kara pieniężna, z powodu ubóstwa osoby skazanej, albo wcale nie, albo w części sciągnioną być nie może, natenczas sąd, który nałożył karę pieniężną, wyrzec winien, czyli karę nie mogącą być sciągnioną, opuścić, czy też takową na karę aresztu zamienić należy. W ostatnim przypadku kara pieniężna zamienioną będzie z reguły na areszt, licząc dzień jeden aresztu za każde pięć złt. r. m. k., jeżeli sąd, stosownie do okoliczności, nie uzna potrzeby naznaczenia kary aresztu stosunkowo mniejszej. Za kwoty niżej 5 złt. r., należy naznaczyć areszt najmniej godzin 12.

§. 5.

Sądy wyższe używać będą do sciągania kar pieniężnych, które nałożyły, w każdym przypadku tych sądów, przez które stronom ogłoszonem zostanie rozporządzenie, karę pieniężną nakładające.

§. 6.

Sądy pierwszej instancyi obowiązane są zakomunikować orzeczenia kar pieniężnych przez nie nałożonych, tudzież każde zniesienie lub opuszczenie kary, niemniej każde zamienienie kary pieniężnej na karę aresztu, przy załą-

§. 2.

Bei nicht erfolgter Zahlung ist die Exekuzion von dem dazu abgeordneten Gerichtsvollzieher sogleich dadurch vorzunehmen, daß dem Zahlungspflichtigen so viel als der Betrag der Geldstrafe ausmacht, von dem vorfindigen beweglichen Vermögen abgenommen wird. Das Abgenommene ist zu Gericht zu erlegen, oder wenn die gerichtliche Deponirung nicht thunlich wäre, einem verläßlichen Manne in Verwahrung zu übergeben, und falls es nicht in Geld oder in öffentlichen Staats-Schuldverschreibungen bestände, nach vorläufiger, von Amtswegen durch einen Sachverständigen zu veranlassender Schätzung bei der nächst vorfallenden gerichtlichen Feilbietung, längstens aber binnen 14 Tagen nach der vorgenommenen Pfändung, und zwar erforderlichen Falles auch unter dem Schätzungswerthe im Versteigerungswege zu verkaufen, worauf der Strafbetrag sammt den allenfälligen Exekuzionskosten zu berichtigen, der allfällige Ueberrest aber der Partei auszufolgen ist.

§. 3.

Nur in Fällen, in welchen zur Eintreibung einer Geldstrafe die Exekuzion auf ein unbewegliches Gut oder auf eine, auf einem unbeweglichen Gute haftende Forderung geführt werden muß, hat das Gericht die gesetzmäßige Eintreibung derselben unter Mittheilung des vorläufig mit der Bestätigung der Rechtskraft versehenen Erkenntnisses der für das Kronland bestellten k. k. Finanz-Prokuratur (oder Abtheilung) zu überlassen.

§. 4.

Sollte sich eine Geldstrafe wegen Armuth des Zahlungspflichtigen als gänzlich oder zum Theile uneinbringlich darstellen, so hat das Gericht, welches die Geldstrafe verhängt hat, zu erkennen, ob der nicht einbringliche Strafbetrag nachzusehen, oder in eine Arreststrafe umzuwandeln sei. Im letzteren Falle ist die Geldstrafe in der Regel in Arrest von je Einem Tage für fünf Gulden Konvenzions-Münze zu verwandeln, wenn das Gericht nach den obwaltenden Umständen nicht auf eine verhältnißmäßig kürzere Arreststrafe zu erkennen findet. Für Beträge unter fünf Gulden Konvenzions-Münze ist wenigstens Arrest in der Dauer von 12 Stunden auszusprechen.

§. 5.

Die Berufungsbehörden haben sich zur Einhebung der von ihnen verhängten Geldstrafen jederzeit der Gerichtsbehörden zu bedienen, durch welche die Verordnung, womit die Geldstrafe ausgesprochen wurde, der Partei kundgemacht wird.

§. 6.

Die Gerichte erster Instanz haben die Erkenntnisse über von ihnen verhängte Geldstrafen, sowie jede nachträgliche Ermäßigung oder Nachsicht derselben und jede Umwandlung der Geld- in Arreststrafen gleichzeitig mit der Ausfertigung des dießfälligen

czeniu odnośnej uchwały, tej władzy finansowej powiatowej, w której okręgu leży urząd podatkowy, do którego kary pieniężne odwiezionemi być mają (§. 7.).

W przypadkach, w których c. k. najwyższy trybunał sądowy i kasacyjny, nałożył kary pieniężne, wspomnione zakomunikowanie uskutecznionem będzie do tejże władzy finansowej powiatowej wprost przez sądy apelacyjne.

§. 7.

Kary pieniężne, czy to złożone, czy też sciągnione, oddawać należy do urzędu podatkowego, mającego siedzibę swoję w tem miejscu, gdzie się sąd znajduje.

§. 8.

W Królestwie Lombardzko-Weneckiem i w Dalmacyi pozostaną wprawdzie w swej mocy przepisy obecnie obowiązujące względem sciągania i odwożenia kar pieniężnych; co do zamiany kar pieniężnych, które, czy to w całości, czy też w części sciągnąć się nie dadzą, należy także w tych krajach postępować według postanowień, objętych w §. 4.

Krauss m. p.

308.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 5. Listopada 1852,

(Dziennik praw państwa, część LXVII., nr. 228, wydana dnia 20. Listopada 1852),

mocą którego, w skutku najwyższego postanowienia z dnia 21. Października 1852, ogłasza się, iż w Weronie ustanowioną zostaje Dyrekcya ruchu kolei żelaznych.

W skutku najwyższego postanowienia z dnia 21. Października r. b., ustanowioną zostaje do kierowania ruchu kolei żelaznych w Królestwie Lombardzko-Weneckiem, c. k. Dyrekcya ruchu z siedzibą w Weronie, podlegająca wprost Ministerstwu Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych, która niebawem wstąpić ma w życie, i objąć czynności około ruchu kolei żelaznych, powierzone dotąd Naddyrekcyi budowniczej lombardzko-weneckiej.

Dzień, w którym Dyrekcya ruchu kolei żelaznych w Weronie rozpocznie czynności swoje, następnie podanym będzie do wiadomości w Królestwie Lombardzko-Weneckiem.

Baumgartner m. p.

308.

Verordnung des Handelsministeriums vom 5. November 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVII. Stück, Nr. 228, ausgegeben am 20. November 1852),

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 21. Oktober 1852, die Errichtung einer Eisenbahn-Betriebsdirekzion in Verona kundgemacht wird.

In Gemäßheit Allerhöchster Entschließung vom 21. Oktober d. J. wird zur Leitung des Betriebes der Staats-Eisenbahnen im lombardisch-venezianischen Königreiche eine k. k. Betriebsdirekzion mit dem Sitze in Verona und in unmittelbarer Unterordnung unter das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten errichtet, welche demnächst in's Leben treten, und die bisher von der lombardisch-venezianischen Ober-Baudirekzion besorgten Betriebsgeschäfte übernehmen wird.

Der Tag, an welchem die Eisenbahn-Betriebsdirekzion in Verona ihre Wirksamkeit beginnt, wird im lombardisch-venezianischen Königreiche bekannt gemacht werden.

Baumgartner m. p.

Beschlußes jener Finanz-Bezirksbehörde bekannt zu geben, in deren Bezirk das Steueramt, an welches die Abfuhr von Geldstrafen zu geschehen hat, sich befindet (§. 7).

Bei Geldstrafen, welche von dem k. k. obersten Gerichts- und Kassazionshofe und von den Obergerichten verhängt werden, hat die gedachte Mittheilung an diese Finanz-Bezirksbehörde unmittelbar durch die Obergerichte zu erfolgen.

§. 7.

Die erlegten oder eingetriebenen Strafbeträge sind von Fall zu Fall an das am Sitze des Gerichtes befindliche Steueramt im kurzen Wege abzuführen.

§. 8.

Im lombardisch-venezianischen Königreiche und in Dalmazien hat es zwar bei den, bezüglich der Erhebung und Abfuhr der Geldstrafen gegenwärtig bestehenden Anordnungen zu verbleiben; in Betreff der Umwandlung der ganz oder zum Theile als uneinbringlich erscheinenden Strafbeträge sind jedoch auch dort die Bestimmungen des §. 4 in Anwendung zu bringen.

Krauß m. p.

309.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 6. Listopada 1852 *),

(Dziennik praw państwa, część LXVII., nr. 229, wydana dnia 20. Listopada 1852),

moc mające dla wszystkich krajów wspólnego związku celnego,

wydane w przedmiocie ustanowienia tary od sukien i ubiorów najlepszego gatunku.

W porozumieniu z c. k. Ministerstwem Handlu stanowi się, iż znak nawiasowy { obejmujący litery *c)* i *d)* przy pozycyi 76. taryfy celnej z dnia 6. Listopada 1851, rozciągać się ma także na literę *e)* tak, iż tara od sukien i ubiorów najlepszego gatunku w skrzyniach na 22%, w belach zaś na 11% oznaczona być winna.

Baumgartner m. p.

310.

Obwieszczenie Ministerstwa Finansów z dnia 7. Listopada 1852,

(Dziennik praw państwa, część LXVII., nr. 230, wydana dnia 20. Listopada 1852),

tyczące się ograniczenia peryodu przygotowawczego, ustanowionego w art. 27. traktatu połączenia celnego między Austryą, Modeną i Parmą.

Z powodu zaszłych przeszkód, peryod przygotowawczy, który w artykule 27. traktatu połączenia celnego między Austryą, Modeną i Parmą, w dniu 9. Sierpnia 1852 r. zawartego (Dz. pr. p. z dnia 21. Października t. r. cz. LXI.), na trzy miesiące był ustanowionym, i z uwagi na art. 29., już z dniem 1. Listopada 1852 miał wziąć swój początek, ograniczonym zostaje w wzajemnem porozumieniu się Rządów związkowych na dwa miesiące, a zatem początek onegoż ustanawia się na 1. Grudnia t. r.

Baumgartner m. p.

---

*) Rozporządzeniem krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 25. Listopada 1852 do l. 55251, obwieszczono to postanowienie wszystkim powiatowym administracyom skarbowym i urzędom cłowym.

309.

Erlaß des Finanz=Ministeriums vom 6. November 1852 *),

(im Reichs=Gesetzblatte, LXVII. Stück, Nro. 229, ausgegeben am 20. November 1852),

wirksam für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,
in Betreff der Tara für Kleidungen und Putzwaaren feinster Art.

Im Einverständniße mit dem Handelsministerium wird festgesetzt, daß sich das, bei der Posizion 76 des Zolltarifes vom 6. November 1851, die Buchstaben c) und d) umfassende Einklammerungszeichen } auch auf den Buchstaben e) zu erstrecken hat, wonach bei Kleidungen und Putzwaaren feinster Art eine Tara von 22 % in Kisten, und von 11 % in Ballen anzunehmen ist.

Baumgartner m. p.

310.

Kundmachung des Finanzministeriums vom 7. November 1852,

(im Reichs=Gesetzblatte, LXVII. Stück, Nr. 230, ausgegeben am 20. November 1852),

betreffend die Beschränkung der, im Artikel 27 des österreichisch=modenesisch=parmensischen Zolleinigungs=Vertrages festgesetzten Vorbereitungs=Periode.

Wegen eingetretener Hindernisse wurde die, im Artikel 27 des mit Modena und Parma geschlossenen Zolleinigungs=Vertrages vom 9. August 1852 (Reichs=Gesetzblatt vom 21. Oktober d. J., Stück LXI) festgesetzte dreimonatliche Vorbereitungs=Periode, welche mit Rücksicht auf den Artikel 29 schon am 1. November d. J. beginnen sollte, im Einvernehmen mit den Vereins=Regierungen, auf die Dauer von zwei Monaten beschränkt, folglich deren Beginn auf den ersten Dezember dieses Jahres festgesetzt.

Baumgartner m. p.

---

*) Mit Verordnung der Finanz=Landes=Direkzion vom 25. November 1852 Z. 55251, ist diese Bestimmung sämmtlichen Kameral=Bezirks=Verwaltungen und Zollämtern bekannt gemacht worden.

311.

Rozporządzenie najwyższej Władzy Policyjnej z dnia 9. Listopada 1852,

(Dziennik praw państwa, część LXVII., nr. 231, wydana dnia 20. Listopada 1852),

tyczące się zakazu pisma peryodycznego: „La Voce della Libertá" w Turynie wychodzącego.

Najwyższa Władza Policyjna zakazuje niniejszem w całym obrębie państwa, pismo peryodyczne: „La Voce della Libertà" wychodzące w Turynie pod redakcyą Doktora Brofferio, z powodu dążności jego rewolucyjnej.

Kempen m. p., F. M. P.

312.

Rozporządzenie cesarskiego Ministra Spraw Zewnętrznych z dnia 15. Listopada 1852,

(Dziennik praw państwa, część LXVII., nr. 232, wydana dnia 20. Listopada 1852),

mocą którego podaje się do wiadomości uchwała Związku Niemieckiego z dnia 24. Czerwca t. r. dla części monarchii, należących do Związku Niemieckiego, w przedmiocie oznaczenia właściwości sądów wojskowych w sprawach karnych dla wojsk związkowych, sciągnionych w czasie pokoju na cele związkowe.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem Swojem z dnia 22. z. m. nakazać, ażeby następująca uchwała Związku Niemieckiego, tycząca się sądownictwa wojskowego wojsk związkowych, podaną została do wiadomości krajów Jego C. K. Mości, należących do obrębu Związku Niemieckiego, przez Ministra Spraw Zewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wojny, czemu się też niniejszem zadosyć czyni.

Hr. Buol-Schauenstein m. p.

311.

Verordnung der Obersten Polizei-Behörde vom 9. November 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVII. Stück, Nro. 231, ausgegeben am 20. November 1852),

betreffend das Verbot der in Turin erscheinenden periodischen Schrift: „La Voce della Libertà".

Die Oberste Polizei-Behörde findet die in Turin unter der Redakzion des Doktor Brofferio erscheinende Zeitschrift: „La voce della Libertà" wegen ihrer revoluzionären Richtung für den ganzen Umfang des Kaiserstaates zu verbieten.

Kempen m. p., F. M. L

312.

Erlaß des kaiserlichen Ministers des Aeußeren vom 15. November 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte LXVII. Stück, Nro. 232, ausgegeben am 20. November 1852),

womit der Bundesbeschluß vom 24. Juni d. J., betreffend den militärischen Gerichtsstand der in Friedenszeiten zu Bundeszwecken zusammengezogenen Bundestruppen in Strafsachen, für die zum deutschen Bundes-Gebiete gehörigen Theile der Monarchie kund gemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 22. v. M. anzuordnen geruhet, daß der nachstehende Beschluß des deutschen Bundes, den militärischen Gerichtsstand der Bundestruppen betreffend, durch den Minister des Aeußeren, im Einvernehmen mit dem Kriegsminister, für Allerhöchst-Ihre zum deutschen Bundesgebiete gehörigen Staaten, wie hiemit geschieht, kund gemacht werde.

Gr. Buol-Schauenstein m. p.

Uchwała Związkowa z dnia 24. Czerwca t. r.,

tycząca się sądownictwa wojskowego w sprawach karnych wojsk Związkowych, sciągnionych w czasie pokoju na cele Związkowe.

Jak skoro wojska Związkowe sciągnione zostaną na cele Związkowe, zastosowane będą na niewojskowe zbrodnie i wykroczenia osób wojskowych, postanowienia §. 94. zarysów ustawy zasadniczej wojennej Związku Niemieckiego z dnia 11. Lipca 1822 *), z następującemi jednakże bliższemi przepisami co do postępowania:

§. 1. Osoby wojskowe podlegają sądownictwu wojskowemu w sprawach karnych wszelkiego rodzaju według ustaw, obowiązujących w tych państwach, do których należą.

Do tych należą obrazy i przestępstwa policyjne, tudzież przestąpienia celne i podatkowe.

§. 2. Wszelkie cywilne władze sądowe i policyjne mają sobie poleconem, donosić bezzwłocznie do wiadomości przełożonych władz wojskowych o wszelkich w ich urzędowym okręgu zachodzących czynach, podlegających karze, względem których podejrzenie spada na osoby wojskowe, iż są ich sprawcami lub uczestnikami, tudzież udzielić tejże władzy i właściwemu sądowi wojskowemu wszelkich wiadomości, potrzebnych do rozpoczęcia lub przeprowadzenia śledztwa karnego.

§. 3. Jakkolwiek sądom i władzom policyjnym cywilnym nie służy sądownictwo w sprawach karnych względem osób, podlegających sądownictwu wojskowemu w tychże sprawach, wszelako mają prawo i obowiązek czynienia kroków nagłych do bezpieczeństwa potrzebnych przeciw osobom wojskowym wyż wspomnionym we wszystkich tych przypadkach, w których zwłoka grozi niebezpieczeństwem, t. j. gdzie nie ma w miejscu przełożonego wojskowego, a zachodzi oczywista obawa, iż czynności stosownie do okoliczności potrzebne, za późno i napróżno byłyby przedsięwzięte, gdyby władzę wojskową zawezwać, lub najbliższego nawet przełożonego wojskowego o pomoc jego prosić wypadło.

§. 4. Jeżeli więc osoby wojskowe dopuszczają się zbiegowisk, niepokojenia, bijatyk lub innych ekscesów, lub biorą w nich udział, albo jeżeli komu zagrażają gwałtem zakazanym, albo jaką inną zbrodnię popełnić zamierzają, natenczas obowiązane są sądy cywilne i władze policyjne, z ograniczeniem wyż-

---

*) §. 94 ustawy zasadniczej wojennej Związku opiewa w sposób następujący: Zbrodnie i wykroczenia, nie wyszczególnione w artykułach wojennych, sądzone będą podług ustaw, jakie moc mają we właściwych kontyngentach państw poszczególnych.

Bundesbeschluß vom 24. Juni 1852,

den militärischen Gerichtsstand in Strafsachen bei Bundestruppen, welche in Friedenszeiten zu Bundeszwecken zusammengezogen werden, betreffend.

Sobald Bundestruppen zu Bundeszwecken zusammengezogen sind, finden in Ansehung der nicht militärischen Verbrechen und Vergehen der Militärpersonen die Bestimmungen des §. 94 der Grundzüge der Kriegsverfassung des deutschen Bundes vom 11. Juli 1822*) Anwendung, jedoch unter nachstehenden näheren Vorschriften wegen des Verfahrens:

§. 1. Die Militärpersonen haben den militärischen Gerichtsstand in Strafsachen jeder Art nach den in den Staaten, welchen sie angehören, bestehenden Gesetzen.

Hierher sind auch Injurien- und Polizeisachen, sowie Zoll- und Steuer-Kontravenzionen zu rechnen.

§. 2. Alle bürgerlichen Gerichts- und Polizeibehörden sind angewiesen, von den innerhalb ihres Amtsbezirkes vorkommenden strafbaren Handlungen, wobei Militärpersonen als der Urheberschaft oder Theilnahme verdächtig sind, der vorgesetzten Militärbehörde schleunige Anzeige über den Vorfall zugehen zu lassen, auch derselben und dem betreffenden Militärgerichte jede zur Einleitung und Durchführung der strafrechtlichen Untersuchung nöthige Mittheilung zu machen.

§. 3. Obgleich den bürgerlichen Gerichten und Polizeibehörden über diejenigen Personen, die den militärischen Gerichtsstand in Strafsachen haben, in Ansehung dieser Sachen keine Gerichtsbarkeit zusteht, so sind sie doch zur Ergreifung eilender, zur Sicherung dienender Maßregeln gegen die gedachten Militärpersonen in allen den Fällen befugt und verpflichtet, bei denen Gefahr auf dem Verzuge haftet, d. h. wo kein militärischer Vorgesetzter an Ort und Stelle gegenwärtig ist, und eine dringende Besorgniß obwaltet, daß, falls erst eine Militärbehörde requirirt, oder auch nur der nächste militärische Vorgesetzte um seinen Beistand ersucht werden sollte, die den Umständen nach zu ergreifenden Maßregeln zu spät kommen und ihr Ziel verfehlen würden.

§. 4. Unter dieser Voraussetzung müssen die bürgerlichen Gerichte und Polizeibehörden, wenn Militärpersonen Aufläufe, Unruhen, Schlägereien oder andere Excesse erregen, oder daran Theil nehmen, oder Jemanden mit unerlaubten Gewaltthätigkeiten bedrohen, oder sonst irgend ein Verbrechen zu begehen im Begriffe seyn möchten, den-

---

*) Der §. 94 der Bundes-Kriegsverfassung lautet: „Die in den Kriegsartikeln nicht genannten Verbrechen und Vergehen werden nach den, bei den Kontingenten der einzelnen Staaten giltigen Gesetzen beurtheilt."

wspomnionem, powstrzymać, a w razie potrzeby przyaresztować takowych, i odstawić ich najdalej w przeciągu 24 godzin po zaaresztowaniu onychże, wraz z relacyą do przełożonej władzy wojskowej.

§. 5. Również obowiązane są, przy ograniczeniu wspomnionem, sądy cywilne i władze policyjne, w razie gdy osoba wojskowa popełni w ich okręgu urzędowym zbrodnię, albo o takową jest wielce podejrzaną, nakazać w przypadkach stosownych albo spieszne przyaresztowanie onejże, albo też spieszną pogoń za nią. W takich przypadkach winny także sądy i władze policyjne sądowe poczynić te kroki, które do wybadania prawdy i do utrzymania dowodu prowadzą, a których bez szkody nie można odwlekać aż do wdania się w to właściwej władzy wojskowej.

Władza cywilna, która poczyniła takie kroki tymczasowe, obowiązaną jest jednakże niezwłocznie donieść władzy wojskowej o tem, równie jak o powodach takiego postępowania. Jeżeli osoby wojskowe zostały przyaresztowane, sądy i władze policyjne cywilne o to się starać powinny, ażeby tak spiesznie, jak tylko okoliczności pozwolą, w każdym razie zaś najdalej w ciągu najbliższych 24 godzin po zaaresztowaniu, odstawionemi były do właściwej władzy wojskowej.

§. 6. Jeżeli osoba wojskowa popadnie w śledztwo z powodu zbrodni zwykłej (nie wojskowej), zdające się pociągać za sobą karę ciężką, wówczas władza właściwa wojskowa, wszakże stosownie do ustaw swego własnego kraju, odstawić może obwinionego do sądu cywilnego, celem dalszego dochodzenia i ukarania.

§. 7. Powyższe przepisy obowiązują tylko w czasie pokoju, jeżeli Związek nie uchwali wystawienia wojska Związkowego w razie zagrażającej wojny. W ostatnim przypadku przepisy związkowe zasadniczych ustaw wojennych Związku mają moc swoję.

selben nachdrücklich Einhalt thun, nöthigenfalls dieselben in Verhaft nehmen und mit einer Anzeige dießfalls an ihre vorgesetzte Militärbehörde, längstens binnen vierundzwanzig Stunden nach der Verhaftung, abliefern lassen.

§. 5. Ferner müssen unter der gleichen Voraussetzung die bürgerlichen Gerichte und Polizeibehörden, wenn eine Militärperson in ihrem Amtsbezirke ein Verbrechen begangen, oder sich dessen dringend verdächtig gemacht hat, in den geeigneten Fällen die schleunige Verhaftung des Thäters oder dessen schleunige Verfolgung veranstalten. Auch müssen in diesen Fällen die bürgerlichen Gerichte und Polizeibehörden diejenigen Schritte thun, welche zur Ausmittlung der Wahrheit und Aufrechthaltung der Beweise gereichen und welche sich nicht ohne Nachtheil bis zur Dazwischenkunft der zuständigen Militärbehörde aufschieben lassen.

Die Zivilbehörde, welche solche vorläufige Maßregeln ergriffen hat, ist jedoch verpflichtet, hiervon und von der Veranlassung dieser Maßregel der Militärbehörde unverzüglich Nachricht zu ertheilen. Hat eine Verhaftung von Militärpersonen stattgefunden, so müssen die bürgerlichen Gerichte und Polizeibehörden dafür sorgen, daß dieselben, sobald als den Umständen nach irgend geschehen kann, jedenfalls innerhalb der nächsten vierundzwanzig Stunden, nach der Verhaftung, an die zuständige Militärbehörde abgeliefert werden.

§. 6. Wenn eine Militärperson wegen eines gemeinen (nicht militärischen) Verbrechens in Untersuchung geräth, welches anscheinend eine schwere Strafe nach sich ziehen würde, so ist die zuständige Militärbehörde — jedoch nur nach Maßgabe der Gesetze des eigenen Landes — befugt, den Angeschuldigten zur Fortsetzung der Untersuchung und Bestrafung an das bürgerliche Gericht abzuliefern.

§. 7. Diese Vorschriften gelten nur in Friedenszeiten, und so lange nicht die Aufstellung des Bundesheeres bei bevorstehendem Kriege vom Bunde beschlossen wird. Im letzteren Falle hat es bei den Vorschriften der Bundes-Kriegsverfassung das Bewenden.

